

48. Відділ рукописних фондів і текстології Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка. - Ф. 3. - Спр. 1620. - Арк. 5.
49. Мончаловській О. Житє и дѣятельность Ивана Наумовича / О. Мончаловській. - Львовъ : Изданіе политичного Общества "Русская Рада" во Львовѣ, 1899. - С. 91.
50. [Наумовичъ И.] Письма. Кіевъ, 13 мая / И. Наумовичъ // Наука. 1889. - Ч. 5. - С. 288.
51. [Наумовичъ И.] Колонія Галичанъ на Кавказѣ / И. Наумовичъ // Наука. - 1891. - Ч. 4-6. - С. 235-237.
52. Н[аумовичъ] И. Измаиль, 29 мая 1891 / И. Наумовичъ // Наука. - 1891. - Ч. 4-6. - С. 247-250.
53. Послѣдніи письма о. Наумовича // Наука. - 1891. - Ч. 7-10. - С. 381.
54. Н[аумовичъ] И. Туапсе (Вельяминово) 26 іюня 1891 / И. Наумовичъ // Наука. - 1891. - С. 283-284.
55. Мончаловській О. Житє и дѣятельность Ивана Наумовича / О. Мончаловській. - Львовъ : Изданіе политичного Общества "Русская Рада" во Львовѣ, 1899. - С. 94;
56. Там само. - С. 98.
57. Иванъ Наумовичъ (некролог) // Галицкая Русь. - 1891. - Ч. 101. - 8 (20) августа. - С. 1.

V. Herun

CULTURAL AND ENLIGHTENMENTAL ACTIVITIES OF I. NAUMOVYCH (1880-IES)

Cultural and educational activities of the famous Galician public figure Ivan Naumovych are analysed. In the early 1880s he tried to cooperate with Russian educational circles in the publication of popular literature. In 1886 he moved to Kyiv and conducted active enlightenment work in the Russian Empire.

Key words: Galicia, Russophiles, enlightenment work, popular literature, religious reform.

© В. Герун

Надійшла до редакції 08.02.2012

УДК 94 (477)

ДІЯЛЬНІСТЬ МІЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА З ПІДГОТОВКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ТА ПРАВОПОРЯДКУ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ЧЕМПІОНАТУ З ФУТБОЛУ ЄВРО-2012

ЄВГЕН ЗОЗУЛЯ,

кандидат історичних наук, доцент, учений секретар
Донецького юридичного інституту МВС України

У статті здійснений аналіз основних напрямів міжнародного співробітництва органів внутрішніх справ України з правоохоронними органами зарубіжних країн щодо нормативно-правового й організаційного забезпечення безпеки та громадського порядку під час проведення чемпіонату з футболу ЄВРО-2012.

Ключові слова: міжнародне співробітництво, правоохоронні органи, громадська безпека, правопорядок, чемпіонат з футболу ЄВРО-2012.

Постановка проблеми. ЄВРО-2012 є одним із найбільш значущих у сенсі міжнародного іміджу та соціально-економічного розвитку держави проєктів, здійснення якого передбачене найближчим часом в Україні. Одним із найбільш складних завдань у рамках підготовки України до ЄВРО-2012 слід уважати забезпечення громадського порядку під час проведення чемпіонату.

У зв'язку із цим проведення фінальної частини чемпіонату Європи з футболу потребує від української міліції розв'язання складних завдань щодо забезпечення громадської безпеки й правопорядку з урахуванням вимог УЄФА та досвіду чемпіонатів із футболу, що відбулися в 2004, 2006 і 2008 роках.

Відтак, усю роботу правоохоронного відомства з питань підготовки до Євро-2012 побудовано на визначальному принципі УЄФА - гарантувати безпеку учасникам і гостям турніру.

Останні дослідження і публікації. Питання міжнародного співробітництва правоохоронних органів України з підготовки забезпечення безпеки та правопорядку під час проведення масових заходів спортивного характеру різною мірою висвітлені в працях таких науковців як А. В. Губанов [1-2], М. В. Корнієнко [3], М. В. Лошицький [4], В. М. Цикалевич [5].

В опублікованих роботах із зазначеної проблематики здебільшого здійснений аналіз окремих ас-

пектів діяльності органів внутрішніх справ у сфері охорони громадського порядку. Водночас, з огляду на сучасний характер, питання, пов'язані з підготовкою та забезпеченням безпеки й правопорядку під час проведення чемпіонату з футболу Євро-2012, є актуальними й потребують систематизації та аналізу нормативно-правового й організаційного забезпечення зазначеного напрямку діяльності міліції України.

Відтак, основною метою статті є аналіз досвіду й напрямів міжнародного співробітництва органів внутрішніх справ України в частині нормативно-правового й організаційного забезпечення безпеки та громадського порядку під час проведення чемпіонату з футболу Євро-2012.

Виклад основного матеріалу. Проведення такого масштабного заходу, яким є фінальний турнір чемпіонату Європи з футболу УЄФА Євро-2012, пов'язане із широким спектром ризиків, серед яких одним із найнебезпечніших є порушення громадського порядку та хуліганство з боку футбольних фанатів, спроби здійснення терористичних актів, злочини проти життя, здоров'я, особистої недоторканності особи та її власності, загроза безпеці в місцях мешкання офіційних делегацій і т. ін. Запобігання зазначеним ризикам вимагає від правоохоронних органів здійснення комплексу заходів щодо забезпечення безпеки та охорони громадського порядку під час проведення матчів. Однією зі складових означеного процесу є організація належного міжнародного співробітництва правоохоронних органів у галузі безпеки під час цього турніру. Метою такого співробітництва є вивчення та використання передового досвіду країн, які вже проводили турніри аналогічного рівня (Португалії, Німеччини, Угорщини, Австрії, Швейцарії, Південно-Африканської Республіки), запровадження нових стандартів безпеки з урахуванням європейських та світових стандартів.

Слід зазначити, що міжнародне поліцейське співробітництво під час проведення чемпіонату ґрунтується на принципах законності, відповідальності країни-організатора за забезпечення безпеки та правопорядку, уникнення використання сили щодо натовпу, сприйняття учасниками чемпіонату доцільності дій міліції (поліції), запровадження в Україні єдиних із іншими країнами-учасницями підходів до забезпечення безпеки й охорони громадського порядку відповідно до міжурядових і міжвідомчих міжнародних договорів [6].

Відповідно до цього, необхідно вказати, що в Україні вже напрацьовано досить серйозну законодавчу базу, що стосується підготовки до чемпіонату і є адаптованою до загальноприйнятих європейських норм. Серед основних нормативно-правових актів, якими регламентовано питання забезпечення безпеки й правопорядку на стадіоні та поза його межами перед, протягом і після футбольного матчу, є постанови Кабінету Міністрів України від 18 грудня 1998 р. за № 2025 "Про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів"; від 29 червня 2004 р. за № 823 "Про затвердження Порядку організації робіт із забезпечення громадського порядку та безпеки під час проведення футбольних матчів" [7]; від 23 липня 2008 р. за № 679 "Про затвердження Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про співробітництво під час організації фінального турніру Чемпіо-

нату Європи з футболу УЄФА Євро 2012" [8]; Указ Президента України "Про комітет з підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу" від 2 квітня 2010 року за № 470 [9].

До того ж зазначене питання регламентовано Державною цільовою програмою підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2010 р. за № 357 [10], досье-заявкою та гарантійними листами Уряду України, інших державних органів до УЄФА, переданими разом із заявкою на проведення чемпіонату, галузевими, регіональними й міськими програмами підготовки та проведення Чемпіонату. Разом із розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2008 р. за № 1244-р "Про схвалення інтегрованої концепції забезпечення безпеки і правопорядку під час підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу" [11] зазначені нормативно-правові акти достатньою мірою дають змогу забезпечити організацій і проведення чемпіонату відповідно до європейських стандартів.

Одним із пріоритетних завдань, яке підлягає обов'язковому розв'язанню в контексті підготовки та проведення свята європейського футболу, є забезпечення охорони громадського порядку й безпеки для всіх учасників чемпіонату, виконання його повністю саме на органи внутрішніх справ. Відповідно до вказаного, Міністерство внутрішніх справ України вдалося до численних організаційних та практичних заходів, спрямованих на виконання завдань, пов'язаних із підготовкою та проведенням в Україні Євро-2012.

Щонайперше МВС України взяло активну участь у формуванні необхідної для забезпечення діяльності нормативної бази. У переліку нормативно-правових актів, що стосуються повсякденної діяльності міліції на зазначеному напрямку її діяльності, першодумним варто навести Закон України "Про організацію та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні" від 19 квітня 2007 року за № 962 [12]; а також вищезазначену постанову Кабінету Міністрів України від 29 червня 2004 року за № 823 (зі змінами, внесеними постановою уряду від 27.08.2008 за № 753).

Саме цим документом передбачений чіткий розподіл функціональних обов'язків і повноважень усіх учасників процесу забезпечення охорони громадського порядку та безпеки під час підготовки й проведення футбольних матчів з єдиною метою - не допустити порушень громадського порядку та скоєння злочинів уболівальниками та глядачами.

Зрештою, з метою належного організаційного забезпечення правопорядку під час футбольних матчів за ініціатииви МВС України розроблено та затверджено постанову Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2008 року за № 753. Цим нормативно-правовим актом внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 18 грудня 1998 року за № 2025 "Про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів" і від 29 червня 2004 року за № 823 "Про затвердження Порядку забезпечення громадського порядку під час проведення футбольних матчів". Постанова дозволила інтегрувати українське законодавство в забезпеченні правопорядку під час

футбольних матчів до загальноєвропейських параметрів та правил УЄФА. Зазначеними змінами передбачений чіткий розподіл функціональних обов'язків і повноважень усіх учасників процесу забезпечення охорони громадського порядку та безпеки під час проведення футбольних матчів із метою недопущення порушень громадського порядку й скоєння злочинів із боку вболівальників та глядачів [13, с. 4]. Наступним кроком на шляху адаптації відповідної нормативно-правової бази до загальноприйнятих європейських норм стала розроблена за ініціативи МВС України вищезазначена Інтегрована концепція забезпечення безпеки і правопорядку під час підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу.

Принагідно зазначимо, що серед нормативно-правових актів, які забезпечують адміністративно-правове регулювання охорони громадського порядку, важливе значення має Закон України "Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів" від 8 липня 2011 року за № 3673 [14]. Метою законопроекту є розподіл повноважень суб'єктів забезпечення правопорядку та запобігання порушенням громадського порядку під час масових спортивних заходів із урахуванням важливості забезпечення громадського порядку під час проведення Євро-2012. У лютому 2011 року МВС погодило проект Закону України "Про особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення та примусове видворення іноземців та осіб без громадянства під час проведення Євро-2012" (розроблений Міністерством юстиції України). 7 липня 2011 року його прийнято Верховною Радою України як Закон. Особливістю вказаного документа є норма щодо судової заборони футбольним правопорушникам відвідувати спортивні змагання під час турніру [15, с. 15].

Із-поміж усього комплексу заходів щодо забезпечення безпеки та охорони громадського порядку під час проведення матчів європейської першості однією з важливих складових є вивчення та використання досвіду тих країн, у яких такі масові спортивні заходи вже відбулися. Необхідно зазначити, що МВС України та його структурними підрозділами впродовж чотирьох років у цьому напрямку здійснено масштабну роботу [16, с. 3].

Варто вказати, що на додаток до розроблення нормативно-правової бази міністерством та його структурними підрозділами було сплановано і вжито комплекс необхідних організаційних заходів. Відповідно до Указу Президента України від 10 грудня 2010 року за № 1117, з метою сприяння оптимізації взаємодії правоохоронних органів, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, організацій, узгодженості їх діяльності із забезпечення безпеки та правопорядку під час підготовки й проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу був утворений Міжвідомчий координаційний штаб з питань безпеки та правопорядку (далі - Міжвідомчий штаб) як допоміжний орган при Президентові України. Одним із його основних завдань слід уважати підготовку та подання Президентові України пропозицій щодо здійснення взаємодії правоохоронних органів, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, організацій у сфері забезпечення безпеки та правопорядку в містах, де відбудуться матчі фінальної

частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу [17]. Заступником керівника Міжвідомчого штабу є Перший заступник Міністра внутрішніх справ, до його складу увійшов також начальник Департаменту охорони громадського порядку (ДОГП) МВС України. У структурі ДОГП МВС України було створено Управління масових, охоронних заходів та з питань Євро-2012. У головних управліннях МВС України в приймаючих містах запроваджено посади заступників начальників з питань Євро-2012 та створені відповідні підрозділи [15, с. 12].

Дієву участь у розв'язанні проблем, що, імовірно, виникатимуть під час проведення Євро-2012, беруть працівники Робочого апарату Укрбюро Інтерполу. Доречним видається зазначити, що відповідно до рішення Ради Європейського Союзу від 25 квітня 2002 року "Про забезпечення безпеки у зв'язку з проведенням міжнародних футбольних матчів" було висунуто вимогу щодо створення в кожній країні-члені ЄС спеціального поліцейського підрозділу Національного футбольного інформаційного пункту (National Football Information Point/NFIP). На базі Робочого апарату Українського бюро Інтерполу був створений відповідний відділ із питань безпеки міжнародних масових заходів, який, власне, і виконуватиме функції Національного футбольного інформаційного пункту. Працівники цього підрозділу здійснюють обмін інформацією з такими ж пунктами в державах-членах ЄС стосовно проблемних уболівальників, а також готують пропозиції щодо застосування превентивних заходів, щоб подавати їх для реалізації в межах підготовки до чемпіонату з футболу 2012 року. У 2010-2011 рр. відділом забезпечено взаємодію з поліцейськими підрозділами іноземних держав під час проведення понад 70 міжнародних футбольних матчів [15, с. 13].

Цей напрямок діяльності дає позитивні результати й на регіональному рівні. Так, наприклад, у ГУМВС України в Донецькій області з метою відслідковування руху радикально налаштованих іноземних уболівальників та обмеження їх в'їзду до України налагоджено роботу з національними інформаційними пунктами поліції європейських країн. Слід указати, що така система забезпечення безпеки виявила певні результати - із 50 проведених матчів на стадіоні "Донбас Арена" на прилеглий території не допущено скоєння жодного грубого порушення громадського порядку. Також на підставі отриманих знань та міжнародного досвіду в ГУМВС України в Донецькій області вже проводиться робота з відбору практичних працівників міліції для залучення їх як працівників-комунікаторів під час Євро-2012 (їх плановано залучати на вулицях і в місцях зі значним скупченням людей із метою залагодження конфліктів) [18, с. 21-22].

Позитивний результат зумовлює також створення в Україні єдиної інформаційної бази даних МВС "Проблемний уболівальник", до якої внесені дані про осіб, схильних до скоєння правопорушень під час проведення спортивних змагань, а також радикально налаштованих уболівальників, які пропагують рух футбольних хуліганів [19].

До того ж МВС зробило попередні розрахунки сил і засобів органів внутрішніх справ, які забезпечуватимуть правопорядок у приймаючих містах під час Євро-2012, сплановано вивчення іноземної мови працівниками міліції, які забезпечуватимуть правопорядок під час чемпіонату як у приймаючих містах,

так і в інших регіонах, територією яких прямуватимуть гості турніру. Навчання здійснюється на базі вищих навчальних закладів МВС, і до нього залучено близько 38 тис. осіб [15, с. 14].

Наступним практичним кроком на шляху міжнародного поліцейського співробітництва під час проведення чемпіонату можна вважати залучення поліцейських делегацій країн-учасниць чемпіонату до вживання заходів із забезпечення безпеки та охорони громадського порядку. Метою їх перебування в Україні є надання додаткової допомоги в управлінні поведінкою уболівальників (а надто проблемних) тих країн, які беруть участь у фінальній частині чемпіонату Європи 2012 року з футболу; надання інформації, необхідної для мінімізації ризиків, які виникають під час забезпечення безпеки й охорони правопорядку.

Одним із пріоритетних напрямків є співпраця з польськими правоохоронцями, які також інтенсивно готуються до Євро-2012. Цю діяльність регулювано Спільною декларацією Президентів України й Республіки Польща щодо зміцнення співпраці між Україною та Республікою Польща в підготовці до фінальної частини чемпіонату Європи з футболу Євро-2012, а також Декларацією про співпрацю у сфері забезпечення безпеки під час чемпіонату, яка була підписана між МВС України та Міністерством внутрішніх справ й адміністрацією Республіки Польща 22 січня 2008 року. Декларацією передбачене, зокрема, створення відповідних підрозділів, які відповідатимуть за координацію та втілення стратегії безпеки під час проведення чемпіонату, процедуру уніфікації польських та українських рішень, нормативних документів у сфері безпеки масових спортивних заходів.

До речі, 27 травня 2009 року та 17 червня 2011 року українською й польською сторонами підписані Спільні заяви з питань співробітництва в правоохоронній сфері. Відповідно до цього затверджено План діяльності й регулярно проводяться засідання українсько-польської Робочої групи з питань координації безпеки та правопорядку Євро-2012. У стадії підготовки, щоб незабаром бути затвердженою, перебуває спільна концепція безпеки та правопорядку Євро-2012.

Із 2008 року й дотепер у межах українсько-польського співробітництва відбулося понад 15 робочих зустрічей працівників МВС із представниками Міністерства внутрішніх справ та Адміністрації Республіки Польща. За цей період удалося досягти чіткої організації роботи вітчизняних правоохоронців прикордонних областей та відповідних підрозділів поліції Республіки Польща. Заплановані заходи спрямовані, передусім, на запровадження в Україні єдиних із нашими сусідами підходів до гарантування безпеки й охорони громадського порядку відповідно до міждержавних і міжвідомчих договорів. Також на рівні міністрів внутрішніх справ України та Польщі було досягнуто домовленості про обмін інформацією щодо підготовки до Євро-2012, про спільне вирішення проблем щодо боротьби з криміналом та про взаємодію відповідних структурних підрозділів правоохоронних відомств.

Наступним напрямком міжнародної діяльності МВС України є плідне співробітництво з представниками Федеральних МВС Німеччини, що зумовлено необхідністю вивчення правоохоронцями нашої держави досвіду цієї країни щодо проведення чемпіонату світу з футболу, який відбувся тут ще 2006

року. Основними формами співпраці є направлення фахівців МВС України на навчальні, координаційні та тренувальні заходи німецьких правоохоронних органів із підготовки масових спортивних заходів на території ФРН. На запрошення МВС України німецькі фахівці ділилися досвідом і брали участь у підготовці навчально-методичних матеріалів для вітчизняних правоохоронців, брали участь у навчаннях і тренінгах на території всієї України.

Необхідно відзначити, що основною метою всіх заходів, ужитих поліцією Німеччини, було "кураторство" над уболівальниками та відвідувачами, а також забезпечення безпеки на стадіонах й охорона місць тренувань, квартир і готелів із застосуванням принципу: максимум безпеки за мінімум обмежень [20, с. 26]. Можливість упровадження такого підходу до організації діяльності підрозділів органів внутрішніх справ України під час чемпіонату є практичним результатом міжнародного співробітництва правоохоронних відомств наших країн.

Готуючись до проведення чемпіонату, МВС чимало уваги приділило виробленню нових підходів до професійного навчання майбутніх фахівців або їх перепідготовки. Насамперед, посадовці, які відповідають за реалізацію державної політики у сфері забезпечення безпеки й правопорядку під час підготовки та проведення Євро-2012, особисто успішно засвоїли програми численних семінарів і тренінгів. Так, приміром, працівники МВС і головних управлінь правоохоронного відомства в приймаючих містах, відповідальні за підготовку до проведення чемпіонату, проходили стажування за програмою УЄФА в Лондоні (Великобританія). Нові знання застосовуються в професійній підготовці правоохоронців. За відповідним розпорядженням керівництва в підрозділах міліції всіх обласних центрів організовано навчання особового складу англійської мови.

Необхідні організаційно-практичні заходи здійснюються й на рівні Головного управління внутрішніх військ, управлінь територіальних командувань координаційними групами з питань підготовки до проведення Євро-2012. Визначальними за цим напрямком діяльності внутрішніх військ МВС України є обмін досвідом забезпечення правопорядку під час проведення міжнародних футбольних форумів і широкомасштабних футбольних змагань у розвинутих країнах Європи та світу, реалізація спільних міжнародних програм двостороннього співробітництва з Поліцією готовності Німеччини та Жандармерією Французької Республіки.

Водночас, попри певні успіхи, на шляху підготовки української міліції до забезпечення безпеки та правопорядку під час проведення Євро-2012 виникає чимало проблем, які потребують негайного вирішення. Головною проблемою міліції, на жаль, залишається недостатнє матеріально-технічне забезпечення підрозділів, які буде залучено до забезпечення громадського порядку під час футбольного чемпіонату. У разі надходження коштів на заходи Євро-2012 МВС України передусім планує оновити автомобільний парк територіальних підрозділів органів внутрішніх справ. Відповідно до Галузевої цільової програми МВС із підготовки та проведення в Україні Євро-2012, МВС планує придбати значний обсяг техніки, зброї, спецзасобів та іншого технічного обладнання для використання органами й підрозділами внутрішніх справ у повсякденній службовій діяльності.

Висновки

Підсумовуючи, можна визначити основні завдання, які потребують розв'язання на шляху подальшого розвитку міжнародного співробітництва органів внутрішніх справ України й правоохоронних відомств інших країн щодо забезпечення безпеки та охорони громадського порядку під час проведення матчів європейської першості, а саме: опрацювання спільної концепції безпеки, спільних дій; створення відповідних підрозділів, відповідальних за координацію та втілення безпеки під час проведення чемпіонату; участь у заходах із уніфікації польських та українських рішень, нормативних документів у сфері безпеки масових спортивних заходів, адаптації рекомендацій Ради Європи та Європейського Союзу, які стосуються забезпечення охорони громадського порядку та безпеки під час проведення спортивних заходів зазначеного масштабу; здійснення спільної інформаційно-аналітичної роботи з метою аналізу оперативної обстановки, удосконалення як інформаційної бази "Проблемний уболівальник", так й окремо баз даних проблемних уболівальників, які прибудуть на чемпіонат із інших країн.

Вивчення й використання досвіду правоохоронних органів зарубіжних країн під час підготовки й проведення масштабних міжнародних спортивних змагань дозволить визначити ефективні напрямки діяльності із забезпечення правопорядку й безпеки громадян під час проведення матчів європейської першості з футболу, виконати усі зобов'язання, узяті нашою державою перед УЄФА.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Губанов А. В. Полиция зарубежных государств: основные черты организации и деятельности / А. В. Губанов. - М. : ВНИИ МВД СССР, 1991. - 275 с.
2. Губанов А. В. Полиция зарубежных стран: организационно-правовые основы стратегии и тактика деятельности / А. В. Губанов. - М. : МАЭП, 1999. - 287 с.
3. Корнієнко М. В. Роль органів внутрішніх справ України в охороні громадського порядку при ускладненні оперативної обстановки : [монографія] / М. В. Корнієнко. - Дніпропетровськ : НД та РВД Дніпропетр. юрид. ін-ту МВС України, 2001. - 372 с.
4. Лошицький М. В. Адміністративно-правові правовідносини у сфері охорони громадського порядку : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Лошицький Михайло Васильович. - Харків, 2002. - 179 с.
5. Цикалевич В. М. Охорона громадського порядку органами внутрішніх справ України (адміністративно-правове регулювання) : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Цикалевич Володимир Миколайович. - Харків, 2009. - 219 с.
6. Про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 грудня 1998 р. № 2025 // Офіційний вісник України. - 1998. - № 51. - Ст. 1894.
7. Про затвердження Порядку організації робіт із забезпечення громадського порядку та безпеки під час проведення футбольних матчів : Постанова Кабінету Міністрів України від 29 червня 2004 р. № 823 // Офіційний вісник України. - 2004. - № 26. - Ст. 1707.
8. Про затвердження Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про співробітництво під час організації фінального турніру Чемпіонату Європи з футболу УЄФА ЄВРО 2012: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 липня 2008 р. № 679 // Офіційний вісник України. - 2008. - № 56. - Ст. 1882.
9. Про комітет з підготовки та проведення в Україні фіналь-

ної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу: Указ Президента України від 2 квітня 2010 року № 470 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : zakon.rada.gov.ua.

10. Про затвердження Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2010 р. № 357 // Офіційний вісник України. - 2010. - № 39. - Ст. 1297.

11. Про схвалення Інтегрованої концепції забезпечення безпеки і правопорядку під час підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2008 р. № 1244-р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : www.minjust.gov.ua.

12. Про організацію та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні: Закон України від 19 квітня 2007 року № 962 // Відомості Верховної Ради України. - 2007. - № 31. - Ст. 405.

13. Сіденко Ю. Г. Заходи МВС щодо нормативно-правового забезпечення охорони громадського порядку під час проведення Євро-2012 / Ю. Г. Сіденко, Г. Л. Старенький // Співпраця поліції, органів адміністрації та місцевої громадськості задля забезпечення безпеки під час масових заходів Євро-2012: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (І.-Франківськ, 17-19 листопада 2008 року). - Івано-Франківськ : ПЮІ ЛьвівДУВС, 2009. - 203 с.

14. Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів: Закон України від 8 липня 2011 року № 3673 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : zakon.rada.gov.ua.

15. Ратушняк В. І. Основні заходи Міністерства внутрішніх справ з підготовки забезпечення безпеки та правопорядку під час проведення ЄВРО-2012 / В. І. Ратушняк // Забезпечення охорони громадського порядку і безпеки під час проведення матчів чемпіонату Європи 2012 року з футболу : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Донецьк, 7 вересня 2011 року). - Донецьк : ДЮІ МВС України, 2011. - 218 с.

16. Звернення Міністра внутрішніх справ України А. В. Могильова до учасників Міжнародної науково-практичної конференції "Забезпечення охорони громадського порядку і безпеки під час проведення матчів чемпіонату Європи 2012 року з футболу" (м. Донецьк, 7 вересня 2011 року) : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / А. В. Могильов. - Донецьк : ДЮІ МВС України, 2011. - 218 с.

17. Про Міжвідомчий координаційний штаб з питань безпеки та правопорядку: Указ Президента України від 10 грудня 2010 року № 1117 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : www.president.gov.ua/documents.

18. Дубовик В. Б. Підготовка особового складу ГУМВС України в Донецькій області до охорони громадського порядку та громадської безпеки під час проведення ЄВРО-2012 / В. Б. Дубовик, І. І. Башта // Забезпечення охорони громадського порядку і безпеки під час проведення матчів чемпіонату Європи 2012 року з футболу : Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Донецьк, 7 вересня 2011 року). - Донецьк : ДЮІ МВС України, 2011. - 218 с.

19. Про створення єдиної бази осіб категорії обліку "Проблемний уболівальник: Вказівка МВС України від 20.01.2011 № 56 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : umdpl.info/files/docs/1319482923.rtf.

20. Мартинов М. Д. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів у сфері охорони громадського порядку і забезпечення безпеки під час проведення чемпіонату з футболу ЄВРО-2012 / М. Д. Мартинов // Забезпечення охорони громадського порядку і безпеки під час проведення матчів чемпіонату Європи 2012 року з футболу : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Донецьк, 7 вересня 2011 року). - Донецьк : ДЮІ МВС України, 2011. - 218 с.

Y. Zozulia

INTERNATIONAL CO-OPERATION OF THE INTERNAL AFFAIRS OF UKRAINE FOR THE PREPARATION OF SAFETY AND SECURITY DURING THE EUROPEAN FOOTBALL CHAMPIONSHIP EURO-2012

In the article it is made an analysis of the main directions of international co-operation of the internal affairs of Ukraine with law enforcement authorities of foreign countries regarding the regulatory and institutional security and public order during the European football championship EURO-2012.

Key words: international cooperation, law enforcement, public safety, law enforcement, Football Championship EURO 2012.

© Є. Зозуля

Надійшла до редакції 25.01.2012

УДК 94(438) "1914-1916"

ПОЛЬСЬКЕ ПИТАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ (1914-1916 рр.)

УЛЯНА КЛИМ'ЮК,

*аспірант кафедри всесвітньої історії Прикарпатського національного університету
імені В. Стефаника, м. Івано-Франківськ*

У статті розглянута діяльність польських репрезентаційних політичних організацій, які діяли на території Галичини в період Першої світової війни. Протежено політичні умови формування таких організацій, мету їхньої діяльності, ідейні переконання, політичний склад та ставлення до ідеї польської державності.

Ключові слова: Перша світова війна, Галичина, польська державність, політична орієнтація, репрезентаційна організація, націонал-демократи, ППС, Комісія сконфедерованих незалежницьких партій, Головний національний комітет, Польський національний комітет, Польська військова організація, Центральний національний комітет.

Постановка проблеми. Перша світова війна несла з собою не тільки великі людські втрати та страждання, вона несла також можливість здобути державність тим націям, які її потребували. Але це була одночасно війна великих державних інтересів, коли доля державності залежала від вдало проведеної політичної діяльності. Такою проблемою було здобуття Польщею незалежності, бо питання ідеї польської державності було важливим як для Німеччини й Австро-Угорщини, так і для їхньої суперниці Росії. Історична хвиля напередодні Першої світової війни вдихнула нове життя в польську справу, але одночасно застала польське суспільство роз'єднаним як із політичного, так і з мілітарного погляду. Однією з важливих проблем під час світової війни була діяльність польських репрезентаційних організацій, які існували в середовищі польського суспільства й порушували питання відродження польської державності. Польські політичні організації діяли згідно з існуючими орієнтаціями, що й було основою їхньої діяльності. Тому діяльність польських репрезентаційних організацій зумовлює наукову актуальність окресленої проблеми.

Стан вивчення проблеми. Обрану тему досліджували як українські, так і польські науковці. Але здебільшого це питання висвітлено в загальних працях, присвячених становищу поляків та польської політичної думки на початку ХХ ст., а також крізь призму діяльності політичних партій та формування політичних орієнтацій. Цю проблему активно досліджували Л. Зашкільняк, О. Аркуша, М. Стахів, Ю. Михальський, А. Albert, J. Buszko, A. Czubiński, M. Eckert, M. Kukiel, W. Lipiński. Аналізуючи стан вивчення зазначеної проблеми в історичній науці, необхідно зауважити, що питання діяльності репрезентаційних організацій має важливе значення для дослідження політичних подій на території Галичини під час Першої світової війни й воно далеко не вичерпане.

Метою статті є дослідження особливостей діяльності репрезентаційних організацій, ставлення їх до ідеї відродження польської державності під час Першої світової війни та визначення їхньої ролі в середовищі польського суспільства.

Виклад основного матеріалу. Політичний стан краю напередодні Першої світової війни мав сумну картину партійної боротьби. Політичні партії, поділені